

ОБҐРУНТУВАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ РОСЛИН ЕНДЕМІКІВ ПІВДНЯ УКРАЇНИ У ХАРЧОВІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ

Воєвода Надія В'ячеславівна

канд. техн. наук, старший викладач кафедри
інженерії харчового виробництва

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», Україна

Ряполова Ірина Олександрівна

канд. с-г. наук, доцент кафедри, інженерії харчового виробництва
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», Україна

Тенденції розвитку харчової промисловості спонукає виробників виготовляти нові конкурентоспроможні продукти харчування, зокрема оздоровчого чи функціонального спрямування. Результатом може стати продукція з вмістом екстрактів, витяжок чи сухих речовин рослин ендеміків. Вони мають на меті вплинути не тільки на технологічні властивості при виробництві завдяки компонентам у їх складі, а й мати позитивне відображення в оздоровленні різних вікових груп населення. Практика дослідження та застосування ендеміків у харчовій промисловості як антибактеріального агента спостерігається деякими вченими, зокрема Atalay Sokmen, Medine Gulluce [1] та S. Bounatirou [2]. Як антиоксидантної харчової добавки S. Bounatirou, M.G. Miguelb [3].

Відповідно до Офіційного переліку регіонально рідкісних рослин адміністративних територій України [5] у Херсонській області до таких рослин відносяться 32 одиниці. Серед них особливу увагу можна приділити Анемоні лісовій, Кендиру сарматському та Горецвіту весняному, Кермеку широколистому та Жовтецю скіфському, адже вони можуть стати сировиною для харчової промисловості у якості харчових добавок для поліпшення харчової цінності або технологічних властивостей готового продукту.

Препарати **Анемони лісової** виявляють антисептичні, протизапальні, болетамувальні, потогінні та сечогінні властивості. В народній медицині відвар трави вживали при погіршенні зору і слуху, при головному й зубному болях, коклюші, хворобах горла, простудних захворюваннях, пропасниці, при захворюваннях шлунково-кишкового тракту тощо [6]. Проте використання цієї рослини потребує обережності, адже вона отруйна, а значить потребує консультації спеціалістів фармакологічних спеціальностей для оптимізації дозування для застосування у харчових продуктах.

Коріння **Кермеку широколистого** *Limonium platyphyllum* Linc містить таніни. Таніни або таніди — це група фенольних сполук рослинного походження, що містять велике число гідроксильних груп (-OH). Таніни мають дубильні властивості та характерний в'язкий смак. Дубильна дія заснована на їхній властивості утворювати міцні сполуки з білками, полісахаридами та іншими біополімерами. Також цю рослину віддавна використовують для отримання фарбуючи речовин. Ось чому є перспективним застосування Кермеку широколистого у харчових виробництвах [7].

Жовтець скіфський (*Ranunculus scythicus* Klok) значного практичного застосування не має. Деякі його види застосовуються у народній

медицині проти багатьох хвороб [8]. Тому перспективи використання цієї рослини можна вивчати для одержання харчових добавок оздоровчого призначення.

Горицвіт весняний (*Adonis vernalis* L) містить серцеві глікозиди, головними з яких є адонітоксин, цимарин, К-строфантин-β, ацетиладонітоксин, адонітоксол та вернадигін. Крім того трава містить геніни (β-строфантинидин, строфадогенін, ацетил-строфадогенін та інші), флавоноїди (адоніверніт, вітексин, гомоадоніверніт, фітостерин, спирт адоніт тощо).

За характером дії препарати горицвіту весняного належать до групи серцевих глікозидів і посідають проміжне місце між строфантином і наперстянкою. Горицвіт весняний має кардіотонічну дію, уповільнює ритм серця, подовжує діастолу, посилює систолу, збільшує ударний об'єм крові, помірно гальмує внутрішньосерцеву провідність. Дія горицвіту весняного настає скоріше, але вона коротша і слабша за дію дигіталісу. Препарати горицвіту весняного показані при серцевій недостатності, яка супроводиться порушенням провідності, бо дигіталіс у таких випадках може спричинити явища серцевого блоку. Препарати горицвіту весняного, порівняно з ішими глікозидами, мають дужче виявлену седативну й діуретичну дію. Остання пов'язана зі вмістом у рослині цимарину, який має високу біологічну активність. Характер дії цимарину близький до строфантину, але він має дужче виражені кумулятивні властивості. Порівняно з наперстянкою кумулятивні властивості глікозидів горицвіту весняного значно менші [9]. Таким чином, вищезазначена рослина має великі перспективи до застосування у раціональному харчуванні як компонент профілактичної дії.

У результаті проведених досліджень зрозуміло, що у харчовій промисловості доцільно застосовувати рослини ендеміки, що ростуть на півдні України, адже вони можуть стати сировиною для харчової промисловості у якості харчових добавок для поліпшення харчової цінності або технологічних властивостей готового продукту. Так, застосування кореня Кермеку широколистоного дозволить одержати добавки, які матимуть дубильні властивості. Показано, що препарати з Жовтецю скіфського, Горицвіту весняного та Анемони лісової можуть вирішити гострі проблеми оздоровлення організму людини, що постійно знаходиться у динамічно активному способі життя.

Список використаних джерел:

1. Atalay, S., Medine, G., Haskin, A., Dimitra, D., Bektas, T., Moschos, P., Münevver, S. & Fikrettin, S. (2004) The in vitro antimicrobial and antioxidant activities of the essential oils and methanol extracts of endemic *Thymus spathulifolius*. *Food Control*, (15 (8)), 627-634.
2. Bektas, T. Munevver, S., Haskin, A., Dimitra, D., Moschos, P. & Atalay, S. (2007) Antioxidative activity of the essential oils of *Thymus sipyleus* subsp. *Sipyleus* var. *sipyleus* and *Thymus sipyleus* subsp. *Sipyleus* var. *rosulans*. *Food Chemistry*, (105(1)), 146-155.
3. Bounatirou., S. (2007) Chemical composition, antioxidant and antibacterial activities of the essential oils isolated from Tunisian *Thymus capitatus* Hoff. et Link. *Food Chemistry*, 105, 1. Retrieved from <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0308814607003044>
4. *Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні на 2016 рік.* (2016) Вилучено з <http://vet.gov.ua/sites/default/files/Reestr%2022.02.16.pdf>

5. Андрієнко, Т.Л. & Перегрим, М.М. *Офіційні переліки регіонально рідкісних рослин адміністративних територій України (довідкове видання)*. Київ: Альтерпрес.
6. *Вільна енциклопедія Вікіпедія. Анемона лісова.* (2017) Вилучено з https://uk.wikipedia.org/wiki/Анемона_лісова
7. *Вільна енциклопедія Вікіпедія. Кермек* (2019) Вилучено з <https://uk.wikipedia.org/wiki/Кермек>
8. Чопик, В.И., Дудченко, Л.Г. & Краснова, А.Н.; (2009) *Дикорастущие полезные растения Украины*. Киев: Наукова думка.
9. *Вільна енциклопедія Вікіпедія. Горицвіт весняний.* (2019) Вилучено з https://uk.wikipedia.org/wiki/Горицвіт_весняний

ПЕРЕВАГИ BAS ERP НАД 1С:УТП

Петрик Д.О.

студентка

Київський національний торговельно-економічний університет, Україна

Задніпровський О.Г.

канд. екон. наук, доцент кафедри обліку та оподаткування

Київський національний торговельно-економічний університет, Україна

При заснуванні підприємства власники постають перед питанням, які програми використати для обліку та управління підприємством, щоб максимізувати свій прибуток за рахунок своєчасно прийнятого управлінського рішення, адже чим більш автоматизованим є процес збору інформації, тим швидше приймається рішення.

Крім того, питання вибору нової технології обліку та управління підприємством виникає у таких випадках:

– підприємство не має єдиної системи, в якій би було зручно працювати різним структурним підрозділам;

– підприємство вже має програму, але воно є неефективним;

– програма, що використовується компанією працює якісно, однак не надає керівництву деталізованих даних обліку.

На сьогодні існує велика кількість програмних продуктів для підвищення ефективності роботи підприємства. Серед облікових програмних продуктів лідерство займає 1С – це універсальна комп'ютерна програма, яка дозволяє вести бухгалтерський та управлінський облік на підприємстві. Проте, у 2017 році на ринку з'явився конкурент 1С – BAS ERP.

ERP - Enterprise Resource Planning (з англ. «планування ресурсів підприємства») – визначення стратегії розвитку бізнес-додатків, що забезпечують безперервне управління усіма ресурсами підприємства [1].

BAS ERP є інноваційним рішенням для побудови комплексних інформаційних систем управління діяльністю багатопрофільних підприємств. Оскільки BAS ERP є новою бухгалтерською програмою, що не була широко